

הקצאת תקציב להסברת מלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטות ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 2474 מיום 24 בנובמבר 2024, שעניינה הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים בעלי משמעות תקציבית בשנת 2025 ותיקון החלטת ממשלה, ולהחלטת הממשלה מס' 3328 מיום 19 באוגוסט 2025, שעניינה תעדוף הוצאות הממשלה בשנת 2026 עבור הצטיידות משרד הביטחון (להלן – **החלטה 3328**) –

1. להקצות למשרד החוץ סך של 150 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון הסברת מלחמת "חרבות ברזל", כמפורט להלן:

א. 90 מיליון ש"ח עבור ביצוע קמפיילים להסברה בשנת 2025;

ב. 60 מיליון ש"ח הבאת משלחות בינלאומיות בשנת 2025.

2. לתקן את החלטה 3328, באופן הבא:

א. לתקן את שם ההחלטה, כך שבמקום "תעדוף הוצאות הממשלה בשנת 2026 עבור הצטיידות משרד הביטחון", שמה יהיה "הפחתת תקציבי משרדי הממשלה בשנת 2026";

ב. סעיף 1, ימחק;

ג. לאחר סעיף 2 יבוא סעיף 3, שנוסחו: "להגדיל את תקציב ההשכלה הגבוהה בשנת 2026 בסך של 150 מיליון ש"ח, ולצורך כך לייעד משיעור הפחתת תקציבי משרדי הממשלה האמורה בסעיף 2 שיעור של 0.3% משווי אחוז הפחתה בכל סעיף תקציב כמפורט בנספח א' להחלטה זו."

3. בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך יישום סעיף 1 להחלטה זו, להפחית את תקציב ההשכלה הגבוהה בשנת 2025 בסך של 150 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

לסעיף 1

בהתאם מוצע להגדיל את הקצאת התקציב למשרד החוץ שמטרתו פעילות הסברה בסך של 150 מיליון ש"ח בשנת 2025. מתוך תוספת התקציב למשרד החוץ בשנת 2025, 90 מיליון ש"ח מיועדים לקמפייני הסברה שיבוצעו בשנת 2025 לטובת הסברת מלחמת "חברות ברזל" ו-60 מיליון ש"ח מיועדים להבאת משלחות בינלאומיות בשנת 2025 לטובת הסברת מלחמת "חברות ברזל".

לסעיף 2

עוד מוצע לתקן את החלטה מס' 3328 מיום 19 באוגוסט 2025, שעניינה תעדוף הוצאות הממשלה בשנת 2026 עבור הצטיידות משרד הביטחון, שבה נקבע כי לצורך רכש מסווג להצטיידות משרד הביטחון יוקצו סך של 2.1 מיליארד ש"ח בשנת 2026, וכפעולה מאזנת נקבע כי יופחתו תקציבי משרדי הממשלה בשנת 2026 בשיעור של 4.0% בהתאם לשווי אחוז הפחתה בכל סעיף תקציב, כך שתבוטל הקצאת התקציב להצטיידות משרד הביטחון, ומתוך הפחתת תקציבי המשרדים האמורה לעיל סך של 150 מיליון ש"ח, שהם 0.3% מהשיעור האמור, יוקצו לתקציב ההשכלה הגבוהה בשנת 2026.

לסעיף 3

בסעיף זה מוצע כי לצורך יישום סעיף 1 להצעת ההחלטה, תקציב ההשכלה בגבוהה בשנת 2025 יופחת בסך של 150 מיליון ש"ח.

תקציב:

כמפורט בהחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם:

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם:

שר החוץ – תומך.

שר החינוך – טרם נמסרה עמדתו.

מגיש: שר האוצר

ח' בתשרי התשפ"ו
30 בספטמבר 2025

נושא הצעת ההחלטה:

הקצאת תקציב להסברת מלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטות ממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהחלטה מס' 3328 מיום 19 באוגוסט 2025, שעניינה תעודת הוצאות הממשלה בשנת 2026 עבור הצטיידות משרד הביטחון (להלן – **החלטה 3328**), נקבעה הפחתה רוחבית מתקציב משרדי הממשלה בשנת הכספים 2026 בשיעור של 4%, כמפורט בה, על מנת לממן רכש מסווג להצטיידות משרד הביטחון.

ביום 29 בספטמבר 2025 אושר בכנסת חוק תקציב נוסף לשנת הכספים 2025, התשפ"ה-2025, אשר במסגרתו מומנה בין היתר ההצטיידות האמורה, כך שההפחתה הרוחבית שנקבעה בהחלטה 3328, אינה נדרשת עוד לצורך מימונו.

כעת מוצע להקצות למשרד החוץ סך של 150 מיליון ש"ח בשנת 2025, לצורך מימון ביצועה של הסברת מלחמת "חרבות ברזל", באמצעות קמפיינים והבאת משלחות בינלאומיות, כאשר לצורך כך יופחת תקציב ההשכלה הגבוהה בשנת 2025 בסך דומה, ותקציב ההשכלה הגבוהה בשנת 2026 יוגדל בסך של 150 מיליון ש"ח. הגדלת תקציב ההשכלה הגבוהה כאמור, תיעשה מתוך ההפחתה הרוחבית שהוחלה בהחלטה 3328, ואינה נדרשת עוד להצטיידות משרד הביטחון כאמור, כאשר מתוך ההפחתה ייועד שיעור של 0.3% לשם כך, מוצעים התיקונים הנדרשים בהחלטה 3328.

חוק הפחתת הגרעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – **חוק המסגרות**), קובע שתי מגבלות פיסקליות על תקציב המדינה. המגבלה הראשונה קובעת את תקרת הגירעון כאחוז מהתוצר, שיוצרת מגבלה אפקטיבית על תקציב המדינה בעת בנייתו, והמגבלה השנייה היא מגבלת הוצאה, שמגדירה את שיעור הגידול המרבי המותר בתקציב המדינה, וזאת על מנת לאפשר לממשלה לבנות את תקציב המדינה תוך שמירה על אחריות פיסקאלית ויצירת מסגרת פיסקלית.

בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – **חוק יסודות התקציב**), נקבעו גם כן מגבלות שנועדו להבטיח עמידה במסגרות הפיסקליות, הן בתקרת ההוצאה (בשים לב למגבלות התקציב) והן בתקרת הגירעון, כמפורט להלן.

כך למשל, בסעיף 39 לחוק יסודות התקציב, נקבע כי בהצעת חוק המוגשת לכנסת שבביצועה כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה מתקציב המדינה או שבביצועה כרוכה הפחתה של הכנסות המדינה, תצוין בנוסח החוק המוצע או בדברי ההסבר לו דרך המימון להוצאה או להפחתה. דרך מימון כאמור, מוגדרת בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, וכוללת הקטנה של סכום ההוצאה, הטלת מס, אגרה או תשלום חובה אחר, או הגדלת שיעור, או הגדלת הכנסות המדינה בדרך אחרת ממקור שאינו מילווה. בנוסף, בסעיף 40(א) לחוק יסודות התקציב נקבע כי "תקנות או הוראות מינהל שבביצוען כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה מתקציב המדינה לא יותקנו אלא אם כן ההוצאה או ההתחייבות תוקצבו בחוק התקציב השנתי לשנת הפעלתן הראשונה".

על מנת לאפשר לממשלה לבצע צעדים שיאפשרו לה להתכנס למגבלות הקבועות בחוק המסגרות בשנים הסמוכות לאחר שנת התקציב, נקבע בסעיף 40(א) לחוק יסודות התקציב, כי על הממשלה להכין תכנית תקציב תלת-שנתית, על פי הצעת שר האוצר, שתונח על שולחן הכנסת יחד עם הצעת חוק התקציב. תכנית זו היא התכנית המחייבת לעניין המגבלות שחלות על הממשלה בקבלת החלטות חדשות שבביצוען כרוכה חריגה ממגבלת ההוצאה הצפויה או מגבלת הגירעון באחת מהשנים הכלולות בתכנית התקציב התלת-שנתית, אלא אם תינקט פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור.

הנה כי בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב וחוק המסגרות, הגדלת הוצאה בשנת תקציב פלונית מחייבת דרך מימון מתוך מסגרות התקציב המאושרות לאותה שנה.

כאמור, על מנת לממן את ההגדלה בתקציב ההשכלה הגבוהה בשנת 2026, מוצע כעת לייעד 0.3% מההפחתה הרוחבית שבוצעה בהחלטה 3328 לצורך כך, כאשר יתר הסכום שנוצר מתוך אותה הפחתה רוחבית יותר בשלב זה מבלי שנקבע בעניינו שימוש מוגדר.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא התקבלו הערות ממשרד החוץ או ממשרד החינוך עד למועד העברת הצעת ההחלטה למזכירות הממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

2

היועץ המשפטי של משרד האוצר

דודי קופל

חתימה

תפקיד

שם